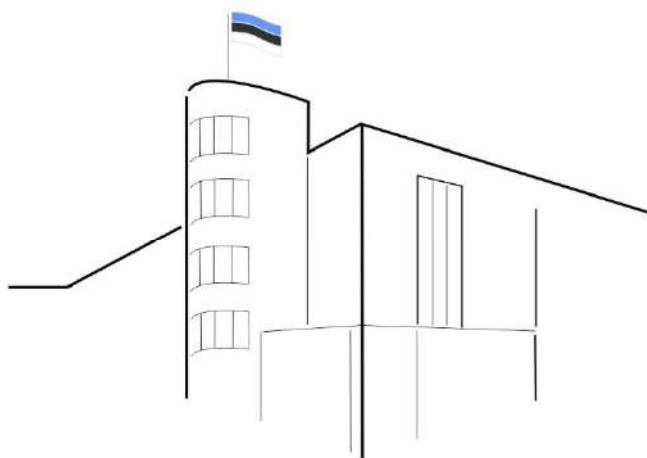

Õpilasesinduse arvamus 10.06.2024 protokolliga nr 1-7/16
Hoolekogu arvamus 27.06.2024 protokolliga nr 1-6/5
Õppenõukogu arvamus 30.08.2024 protokolliga nr 1-8/10
Kehtestatud direktori 06.09.2024 käskkirjaga nr nr 1-3/2

RAKVERE VABADUSE KOOLI ÕPPEKAVA

Rakvere 2024

SISUKORD

1. ÕPPEKAVA ALUSED JA ÜLESEHITUS.....	4
2. KOOLI ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGIST TULENEVAD RÕHUASETUSED	5
2.1. Kooli eripära ja väärtused	5
2.2. Õppe- ja kasvatusesmärgid	5
2.3. Põhikooli riikliku õppekava kohaldamine	6
2.4. Õppe ja kasvatus rõhuasetused	6
2.5. Üldpädevuste kujundamise põhimõtted	10
2.6. Õppekava läbivate teemade ja lõimingu rakendamine. Valdkonnasisesed ja -ülesed lõimingu põhimõtted.	11
3. ÕPPEKORRALDUS	13
3.1. Õppekorralduse alused.....	13
3.2. Tunnijaotusplaanid	15
3.2.1 Põhikooli riiklik õppekava	15
3.2.2 Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava	18
3.2.3 Eesti keelest erinevate õppekeelte kasutamine	20
3.3. Võõrkeelte ja valikõppeainete valik	21
3.4. Õppekeskkonna mitmekesistamine	22
3.5. Liikluskasvatus	23
3.6. III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord	25
4. ÕPILASE ARENGU NING ÕPPIMISE TOETAMISE JA HINDAMISE KORRALDUS	27
4.1. Hindamise eesmärk	27
4.2. Hindamise alused, hindamine õppeprotsessi käigus.....	27
4.3. Õppimist toetav hindamine	28
4.4. Kasutatav hinnangute ja hinnete süsteem	29
4.5. Hinnangute viiepallisüsteemi teisendamise põhimõtted	30
4.6. Kokkuvõttev hindamine	30
4.7. Järelevastamise korraldus.....	31
4.8. Käitumise ja hoolsuse hindamine	32
4.9. Olümpiaadidel ja muudel õpilasvõistlustel kooli esindamise tõttu koolist puudunud õpilaste hindamise korraldus	33

4.10.	Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine	33
4.11.	Õpilase täiendavale õppetööle jätmine.....	34
4.12.	Järgmisse klassi üleviimine	34
4.13.	Põhikooli lõpetamine	35
4.14.	Hinde, hinnangu ja kirjaliku tagasiside vaidlustamine.....	36
5.	ÕPILASTE ARENGU TOETAMISEKS KOHALDATAVAD ERISUSED, TUGITEENUSTE RAKENDAMISE KORD	37
5.1.	Erineva emakeelega õpilase toetamine.....	38
6.	KARJÄÄRIÕPPE, SH KARJÄÄRIINFO JA NÕUSTAMISE KORRALDAMINE	40
7.	ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS	41
8.	ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED	42
9.	KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD	44

1. ÕPPEKAVA ALUSED JA ÜLESEHITUS

Rakvere Vabaduse Kooli õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis tugineb põhikooli riiklikule õppekavale.

Rakvere Vabaduse Kooli õppekava koosneb üldosast ja ainevaldkonna kavadest.

Üldosas on esitatud:

1. kooli väärtused ja eripära;
2. kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid;
3. valdkonnasisesed ja -ülesed lõiminguvõimalused ning üldpädevuste kujundamise ja õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted;
4. õppekorraldus;
5. III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord;
6. õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus;
7. õpilaste arengu toetamiseks kohaldatavad erisused, tugiteenuste rakendamise kord;
8. karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine;
9. õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
10. õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;
11. kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

Ainekavad on kooli õppekava lahutamatu osa. Põhikooli I-III kooliastme ainekavad on esitatud valdkonnakavades klasside kaupa. Õppekava terviktekst on täies mahus kättesaadav kooli kodulehel www.rakverevk.edu.ee.

2. KOOLI ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGIST TULENEVAD RÕHUASETUSED

2.1. Kooli eripära ja väärtused

Rakvere Vabaduse Kooli õpilased õpivad kahes õppehoones. Tallinna tänava õppehoones õpivad 1.-änaava õppehoones 6.-9. klasside õpilased. Tallinna tänava õppehoones on eesmärgiks säilitada algklassiõpilastele loodud turvaline, klassiõpetajate süsteemile tuginev, õpilaste vanust arvestav ja arengut toetav õppekeskkond. Vabaduse tänava õppehoones on eesmärgiks III kooliastme (sh ka 6. klass) õpilastele progümnaasiumiõpilaste õppe- ja arenguvajadusi arvestavat keskkonda edasi arendada.

Rakvere Vabaduse Kooli **põhiväärtused** on:

- Areng – väärtustame vaimsust, oleme motiveeritud ja valmis elukestvaks õppeks.
- Koostöö – otsustame ühiselt, peame kinni lubadustest, suhtume üksteisesse ja erisustesse viisakalt.
- Hoolivus – suhtume hoolivalt ja lugupidavalt endasse, kaaslastesse ja ümbritsevasse keskkonda.
- Vastutus – toetame kodu-kooli koostöös ja isikliku eeskujuga igaühe kujunemist vastutustundlikuks kodanikuks.
- Loovus – toetame loovat mõtlemist ja eneseväljendust.
- Traditsioonid ja kultuur – hoiame kooli, kodukoha ja Eesti traditsioone, väärtustame oma keelt ja kultuuri, suhtume lugupidavalt teistesse kultuuridesse.

Rakvere Vabaduse Kool on Liikuma Kutsuvate Koolide võrgustiku liige.

Koolis on ühistele väärtustele tuginev organisatsioonikultuur ja õppetöö aluseks on kooliastmeid siduv õpilase arengut toetav õppekava.

2.2. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhiväärtustele tuginedes on Rakvere Vabaduse Kooli õppe- ja kasvatuseesmärk teadmishimulise, hooliva, ettevõtliku, rahvuskultuuri väärtusi hoidva ning maailmakultuuri hindava kodaniku pädevuste kujunemiseks soodsate ja toetavate tingimuste loomine. Rakvere Vabaduse Kooli õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgi täitmisel lähtutakse õpilase individuaalsetest arenguvajadustest ja –võimalustest ning toetatakse õpilase aktiivset osalemist õppeprotsessis.

Riiklikus õppekavas esitatud õpilase üld- ja valdkonnapädevuste teadlikuks kujundamiseks ning kooli õppe- ja kasvatusesmärgi saavutamiseks on Rakvere Vabaduse Kooli õppekava ülesehitusel ja tegevuste planeerimisel ühiselt kokku lepitud kooliastmega seotud õpilase pädevuste arengu rõhuasetustes.

2.3. Põhikooli riikliku õppekava kohaldamine

Lihtsustatud õppe korraldamisel lähtutakse „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 15 lõike 2 alusel kehtestatud põhikooli riiklikus õppekavas (edaspidi PRÕK) sätestatud põhihariduse alusväärtustest, õppe- ja kasvatus eesmärkidest, õppimiskäsitusest, hindamispõhimõtetest, nõuetest õpikeskkonnale ning õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldusest, võttes arvesse lihtsustatud õppekava erisusi ning õpilaste arenguvajaduste rõhuasetusi.

2.4. Õppe ja kasvatus rõhuasetused

I kooliastme õpilase arengu toetamise rõhuasetused on:

1. klass KUULAMINE JA MÕISTMINE

1. Tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest.
2. Kuulab õpetajat ja saab aru suulistest tööjuhistest.
3. Kuulab suulisi tööjuhendeid, mõtleb kaasa ja täidab neid.
4. Kuulab sekkumata kaasõpilast ja tunnustab teda.
5. Kuulab kaaslast ja reageerib sobivalt.
6. Käitub viisakalt, täidab oma lubadusi.
7. Mõistab, et naeruvääristamine, kiusamine ja narrimine on taunitavad tegevused.
8. Hoolib oma perekonnast, peab lugu õpetajast, klassist ja koolist.

2. klass ÕPPIMA ÕPPIMINE

1. Tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest.
2. Teab, et õppimine on uue oskuse omandamine, oskab end häälestada toimetulemisele.
3. Õpib üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas.
4. Täidab õpetaja juhendamisel ülesandeid, lõpetab neid iseseisvalt ja vajadusel otsib abi õpikust.
5. Hoiab oma õppevahendeid korras.
6. Vormistab oma töid nõuetekohaselt.
7. Planeerib eakohaselt aega, eesmärgistab oma õppetegevust.

8. Teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda ning on valmis seda tegema.

3. klass LUGEMINE JA MÕISTMINE

1. Tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest.
2. Loeb lodusalt nii omaette kui häälega.
3. Leiab ja mõistab eakohastes tekstides sisalduvat teavet ning mõistab seda suuliselt ja kirjalikult esitada.
4. Oskab nii suuliselt kui kirjalikult teksti luua.
5. Mõistab ja täidab tuttavat tööjuhendit iseseisvalt.
6. Kasutab lihtsaid arvutiprogramme ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid.
7. Loeb raamatuid, tunneb lugemisest rõõmu.

II kooliastme õpilase pädevuste arengu rõhuasetused on:

4. klass LOOVUS JA TEGUTSEMINE

1. Väärtustab loovust ja loovat eneseväljendust.
2. Osaleb ühistes ettevõtmistes.
3. Väljendab ennast ja aktsepteerib teiste arvamusi ja mõtteid.
4. Lahendab ülesandeid loovalt nii üksi kui ka koostöös teistega.
5. Pakub välja erinevaid ideid ja lahendusi.
6. Viib ellu oma ideid ja algatusi üksi või koostöös teistega.
7. Väärtustab kunstiloomingut ja väljendab end erinevates kunstiliikides.
8. Tegeleb sobivate harrastustega.

5. klass SUHTLEMINE JA MÕISTMINE

1. Mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena.
2. Hindab häid suhteid ja arvestab kaaslastega.
3. Peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest.
4. Väljendab oma arvamust, põhjendab ja kaitseb seda.
5. Suhtleb inimestega eelarvamusteta, mõistab ja arvestab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi.
6. Suhtleb lugupidavalt kaasõpilastega, õpetajatega ja teiste inimestega.
7. Kasutab arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning mõistab ja arvestab ohtudega.

6. klass ÕPPIMISE JUHTIMINE

1. Seab õpieesmärged ning keskendub nende täitmisele.

2. Kasutab eakohaseid õpivõtteid.
3. Valib tegevused tulemuse saavutamiseks, tunnistab oma eksimusi ning vastavalt sellele korrigeerib töö tulemust.
4. Otsib erinevate probleemide lahendamiseks abi.
5. Hangib vajalikku teavet erinevatest allikatest ning tõlgendab, kasutab ja edastab seda, teeb vahet faktil ja arvamusel.
6. Arvestab erinevate õppeülesannetega seotud nõudmistega.
7. Teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides.

III kooliastme õpilase pädevuste arengu rõhuasetused on:

7. klass KOOSTÖÖ

1. Mõistab oma tegevuse osatähtsust heade koostöösuhete loomisel.
2. Suhtub kaaslastesse ja õpetajatesse kui koostööpartneritesse ja kasutab sobivaid suhtlemisviise.
3. Kuulab ja toetab kaaslast, aktsepteerib erinevaid arvamusi.
4. Suudab olukorda ja suhtluspartnereid arvestades end kõnes ja kirjas selgelt ning asjakohaselt väljendada ning põhjendada oma arvamust.
5. Suudab analüüsida oma tegevuse tagajärgi ja nende eest vastutada.
6. Osaleb rühmatöös, vajadusel juhib rühma ja toetab kaaslast.
7. Tegutseb eesmärgi nimel koostöiselt ja aktiivselt.

8. klass ALGATUS JA ELLUVIIMINE

1. Seab nii lühema- kui ka pikemaajalisi õpieesmärke ning keskendub nende täitmisele.
2. Pakub välja ideid, planeerib ja viib neid ellu ning analüüsib tulemusi.
3. Analüüsib oma huvisid ja võimeid õppetegevuste planeerimiseks ja teostamiseks.
4. Mõistab kaasõpilaste ning õpetajatega koostöö vajalikkust ja tähtsust eneserealiseerimisel.
5. Analüüsib ühistegevustes enese osa ja annab kaaslastele sobivat tagasisidet.
6. Esitab (teaduslikke) küsimusi ja püstitab hüpoteese, arutleb nende üle ning planeerib tegevuskava, otsib taustmaterjali, esitab (teaduslikke) seisukohti ja teeb tõendusmaterjali põhjal järeldusi.
7. Väljendab end loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist.

9. klass ENESETEADLIKKUS

1. On teadmishimuline, oskab õppida, tunneb ennast motiveerituna.
2. Leiab edasiõppimisvõimalusi, kasutab vajaduse korral asjakohast nõu.
3. Hindab oma võimeid, huvisid ja oskusi koostöös klassijuhataja ning vanematega.
4. Teab oma tugevusi ja nõrkusi ning oskab selle alusel valikuid teha.
5. On ettevõtlik, usub iseendasse, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel.
6. Mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.
7. Juhib ja korrigeerib oma suhtlemisviise ja käitumist ning võtab vastutuse oma tegude eest.
8. Väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne.

Õppetöö eesmärkide ja metoodika planeerimisel ning õppekava toetavate ning mitmekesistavate tegevuste korraldamisel arvestavad õpetajad eelpool toodud arengu rõhuasetustega.

Lihtsustatud õppele kohaldatakse põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud õppe- ja kasvatusesmärgid ning pädevusi, arvestades järgmisi rõhuasetusi:

1. õpilane hoiab kooli, kodukoha ja Eesti traditsioone, väärtustab oma keelt ja kultuuri, suhtub lugupidavalt teistesse kultuuridesse;
2. õpilane teab loodushoiu peamisi seisukohti ja püüab tegutseda keskkonda säästes;
3. õpilane eesmärgistab, kavandab ja hindab oma igapäevast tegevust;
4. õpilane oskab tuttavates situatsioonides valida, nõu küsida, otsustada ja vastutust kanda;
5. õpilane on valmis koostööks;
6. õpilane mõistab lihtsat teavet, oskab teavet hankida (sh internetist);
7. õpilane valdab järgmisi elementaaroskusi: vaatlemine, kuulamine ja kõne mõistmine, kõnelemine; lugemine, kirjutamine, arvutamine;
8. õpilane mõistab töö vajalikkust, valdab baasoskusi, suudab tööaja jooksul alluda töödistsipliinile, on valmis endale otsima sobivat tööd;
9. õpilane omab kujutlust maailmast kui tervikust.

2.5. Üldpädevuste kujundamise põhimõtted

Kultuuri- ja väärtuspädevuste kujundamiseks hoitakse kultuuripärandit võimalusel läbi koorilaulu ja rahvatantsu traditsiooni, rahvakalendri tähtpäevade tähistamise, väärtustatakse looduskeskkonda ja aktiivset eluviisi, korraldatakse koolis ühisüritusi, projektipäevi, kooli pikaajalistel traditsioonidel põhinevaid aktuseid.

Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamiseks aidatakse kaasa õpilaste ühiskondlike normide ja väärtuste kujundamisele läbi ühiskogunemiste, arutletakse päevakohastel teemadel, jagatakse informatsiooni ning tunnustatakse tragimaid. Korraldatakse laatu, kutsutakse külalisesinejaid. Võimaldatakse osaleda olümpiaadidel, konkurssidel ja ainevõistlustel, kus antakse võimalus eneseteostamiseks, et hinnata oma võimeid ja oskusi võrreldes eakaaslastega. Pädevuse arengut suunatakse ka õpilaste eneseanalüüsi, arenguvestluste kaudu.

Enesemääratluspädevuse kujundamiseks kaastakse õpilasi erinevates huvitegevustes ja kooli ürituste korraldamises. Elukutse valikuks toimuvad kooliastmeid siduvad tegevused, mille käigus kujuneb eneseteadlikkus ja edasiseks karjääriks vajalikud oskused. Pädevuse arengule aitab kaasa järjepidev õppimist toetav hindamine. Toimib kooliastmeid siduv karjääriõpe, mille raames kujuneb õpilasel teadlikkus iseendast ning arenevad karjääri planeerimiseks vajalikud oskused.

Õpipädevuse kujundamiseks luuakse võimalused kasutada interaktiivseid kommunikatsioonivahendeid, et viia läbi ainetundides aktiivõpet, e-õpet ja mängulist avastusõpet. Kool pakub igakülgset tuge, et õpilasest kujuneks ennastjuhtiv, analüütiline ja motiveeritud õppija.

Suhtluspädevuse arendamiseks toetatakse õpilaste avalikku esinemist kõigil võimalikel tasanditel, näiteks loovtööde avalikul kaitsmisel, etluskonkurssidel ja kooli ühisüritustel. Seotud oskuste arendamiseks leitakse ainetundides võimalusi suuliseks esinemiseks, rühmas ja paaris tegutsemiseks, rakendatakse projektõpet. Kõik kooli töötajad korrigeerivad õpilaste suulist ja kirjalikku keelekasutust.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevuse kujundamiseks luuakse võimalused osaleda erinevates projektides, robotika huvialaringides ning kasutada digivahendeid ainetundides. Seotud pädevusi arendatakse kõigis ainetundides, valides lahendamiseks loogilist mõtlemist, erinevate andmete tõlgendamist ja töötlemist ning funktsionaalset lugemisoskust arendavaid ülesandeid. Luuakse võimalused uute tehnoloogiate

eesmärgipäraseks kasutamiseks. Osaletakse Liikuma Kutsuvate Koolide võrgustikutöös, korraldatakse õuesõppe tunde ja -nädalaid.

Ettevõtlikkuspädevuse kujundamiseks korraldatakse koostöös õpilaste ja õpetajatega erinevaid ühisüritusi, ühistegevusi nii klassis kui ka väljaspool ainetunde. Osaletakse erinevates projektides. Toetatakse õpilaste initsiatiivi ning algatusi ja nende elluviimist. Pädevust aitab kujundada osalemine kooli õpilasesinduse töös ja õpilaste kaasabil organiseeritud klassivälised tunnid ning ühistegevused.

Digipädevuse kujundamiseks luuakse võimalused kasutada turvaliselt interaktiivseid õppekeskkondi ja rakendada omandatud teadmisi igapäevastes tegevustes ja õppetöös, sh ka õpieesmärkide seadmisel ja teostamisel. Digikeskkonnas suhtlemise teadlikkust suurendavad erinevad teemapäevad ja külalisesinejad. Digipädevuse arengut toetab informaatika valikaine III kooliastmes.

Kooli mõlemas õppehoones on arvutiklassid, lisaks on kasutamiseks mobiilsed sülearvutid. Tundides on kasutamiseks tahvelarvutid ning erinevad robotikavahendid.

2.6. Õppekava läbivate teemade ja lõimingu rakendamine. Valdkonnasisesed ja - ülised lõimingu põhimõtted.

Õppekava lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist ning õppetegevuse tulemustest terviku loomist. Ainevaldkonnasisene ja -ülene lõiming saavutatakse õppekava arenduse ning õpetajate koostöös õppe- ja kasvatustegevuse plaanimise kaudu. Selleks korraldatakse õpet ja kujundatakse õppekeskkonda ning õpetajate koostööd järgmiselt:

- õpilase üld- ja valdkonnapädevuste teadlikuks kujundamiseks lähtutakse ainekavades tegevuste planeerimisel ühiselt kokku lepitud vastava kooliastme rõhuasetustest;
- ainekomisjonide ühisarutelude käigus viiakse võimaluse piires kokku erinevate õppeainete teemad, ühised õppe-eesmärgid ning –tulemused, mida järgitakse õppeülesannete ja -viiside valikul;
- korraldatakse ainekomisjonide, õpilasesinduse ja huvijuhtidega koostöös koolisiseseid projekte ja üritusi aineülestes pädevuste ja oskuste saavutamiseks ning läbivate teemade käsitlemiseks.
- läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ning ainevaldkondade lõimingu vahendiks.

Läbivate teemade käsitlemist Rakvere Vabaduse Koolis toetab:

1. sobiva õppekeskkonna loomine,
2. aineõppe tegevuste korraldamine,
3. maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides osalemine,
4. klassiväline õppetegevus ja huviringide tegevus koostöös paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega.

Aineülest lõimimist ja samas ka üldpädevuste kujundamist ning läbivate teemade käsitlemist toetavad koolis toimuvad traditsioonilised aktused, kontserdid, mis väärtustavad riigi ja kooli ajalugu ning kultuurilist mitmekesisust (läbiv teema „Kultuuriline identiteet“). Õpilased osalevad keskkonnavalastes projektides, tehes koostööd piirkondlike looduskeskustega (läbiv teema „Keskkond ja jätkusuutlik areng“). Aine- ja klassijuhatajatundides propageeritakse säästlikku ja loodussõbralikku eluviisi. Õpilasi suunatakse osalema erinevatel õpilasvõistlustel ning tehnoloogiavaldkonna projektides (läbivad teemad „Tehnoloogia ja innovatsioon“, „Teabekeskond ja meediakasutus“). Korraldatakse (heategevus)projekte (läbivad teemad „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“, „Väärtused ja kõlblus“).

Toetatud on õpilasesinduse tegevus koolielu edendamisel ja ürituste korraldamisel (läbiv teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“). Liikumisõpetajate eestvedamisel viiakse läbi erinevaid tervise- ja spordiüritusi (läbiv teema „Tervis ja ohutus“). Koolis tegutsevad huviringid, näiteks laulukoorid, rahvatantsu- ja liikumisringid, näitering.

Kõikide sobivate teemade, tegevuste ja ettevõtmiste juures tuuakse välja seoseid tuleviku planeerimise ja kutsevaliku võimalustega (läbiv teema „Elukestev õpe ja karjääri kujundamine“).

Ainevaldkonnasisese ja aineteülese lõimingu ning läbivate teemade käsitlemisega seotud eesmärgid ja tegevused on detailsemalt kirjeldatud valdkonnakavades.

3. ÕPPEKORRALDUS

Rakvere Vabaduse Kooli õpilased õpivad kahes õppehoones. Tallinna tänava õppehoones õpivad 1.-5. klasside ja Vabaduse tänava õppehoones 6. - 9. klasside õpilased.

3.1. Õppekorralduse alused

Kooli õppeaasta arvestusühikud on õppetund, õppepäev, õppenädal, trimester, õppeaasta.

Rakvere Vabaduse Koolis on õppeperiood jagatud **trimestriteks**. Trimestrid annavad kokku 175 õppepäeva:

I trimester: 1. september – ca 30. november;

II trimester: 1. detsember – ca 10. märts;

III trimester: 11. märts – juuni (vastavalt ministri määrusele).

Koolivaheajad on haridus- ja teadusministri kehtestatud aegadel. Õppeaastas on 5 koolivaheaga.

Ühes õppenädalas on viis õppepäeva. Õpilase nädalakoormus õppetundides on määratud tunnijaotusplaanides, mis lähtuvad riiklikust õppekavast ning põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest.

Koolipäev algab kell 8.45. Tehnoloogia- ning käsitöö- ja kodunduse tunnid algavad kell 8.00. Algusega kell 8.00 toimuvad ainekonsultatsioonid, järelevastamise, õpiabi ja huviringi tunnid vastavalt selleks koostatud ajakavale. Vahetunni pikkus on 10 minutit. Söögivahetunni pikkus on Tallinna tänava majas 30 minutit ja Vabaduse tänava majas 20 minutit.

Õppe- ja kasvatuskorralduse põhivorm on õppetund. Õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit. Kord nädalas on 6.-9. klassidel klassijuhatajatund, klassiõpetajad teevad vastavat tööd igapäevatöö osana. Õppetöö osaks on klassitunnid, individuaalõpe, konsultatsioonid, õppeekskursioonid ja õppekäigud, aktused, kogunemised, spordipäevad, valmistumine olümpiaadideks, osalemine aineolümpiaadidel ja –võistlustel, loengud, projektõpe ja e-õpe jms. Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume ning virtuaalses õppekeskkonnas.

I kooliastmes kasutatakse üldiselt aineõpetuse põhimõtteid, kuid klassiõpetaja saab vajadusel õppetööd korraldada üldõpetuse elemente kasutades ning keskenduda teatud teemadele,

eristamata tavapäraseid ainetunde. I kooliastme tunniplaanis õppeaineid ei eristata, kasutakse „Üldaine“ mõistet. E-päevikus on õppeained kajastatud vastavalt tunnijaotusplaanile.

II-III kooliastmes lähtutakse aineõpetuse põhimõtetest. II kooliastme õppetöös rakendatakse mitmekesiseid ülesandeid ja õppimisviise, mis arvestavad õpilaste arengu vajadusi ja erinevusi ning aitavad seostada õpitut praktilise eluga. III kooliastme õppetöös rakendatavad tegevused aitavad õpilastel kujundada igapäevaelus iseseisvalt toimetulekut ning oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida.

Teatud õppetundideks jagunevad klassi õpilased **rühmadesse**:

- võõrkeele tundideks (vastavalt kooli võimalustele);
- poisid ja tüdrukud kehalise kasvatuse tundideks alates 4. klassist;
- tehnoloogia- ning käsitöö- ja kodunduse tundideks alates 4. klassist;
- teatud tundideks või õppeperioodiks vastavalt vajadusele õppijate arvust, huvist, tasemest või muust õppekorraldusest lähtuvalt.

Õpperühmad võivad koosneda erinevate klasside õpilastest. Vajadusel võib moodustada liitklasse/rühmi.

Vajadusel jagatakse aine kogu õppeaasta tundide maht lühema perioodi peale (nt tehnoloogiaõpetus, 0,5 tunnimahuga ained jt).

Kehalise kasvatuse tundide läbiviimiseks kasutatakse lisaks kooli võimalustele ka linna spordirajatisi, Aqva ujulat, staadionit, terviseradasid, parke ja haljasalasid, linnametsa.

Põhikooli õpilased sooritavad järgmised **tasemetööd, arvestused ja eksamid**:

- 1) riiklikud tasemetööd vastavalt haridus- ja teadusministri määrusele;
- 2) 8. klassis loovtöö;
- 3) 9. klassis põhikooli lõpueksamid.

Lõpueksami toimumise päeval ja vähemalt kahel päeval enne seda õppetunde ei toimu. Lõpueksami toimumise päev ja sellele eelnevad kaks päeva arvatakse õppepäevade hulka.

Kool kasutab õppetööd puudutava teabe kogumiseks ja edastamiseks veebikeskkonda Stuudium, mille kasutusjuhend on kättesaadav aadressil <https://abi.stuudium.com/>.

3.2. Tunnijaotusplaanid

Põhikooli õpilase suurim lubatud nädala õppekoormus õppetundides:

I kooliaste: 1. klassis 20, 2. klassis 23, 3. klassis 25;

II kooliaste: 4. klassis 25, 5. klassis 28, 6. klassis 30;

III kooliaste: 7. klassis 30, 8. klassis 32, 9. klassis 32.

3.2.1 Põhikooli riiklik õppekava

	I KOOLIASTE					II KOOLIASTE				
	1.kl	2.kl	3.kl	riiklik norm	lisa	4.kl	5.kl	6.kl	riiklik norm	lisa
Eesti keel	7	6+1	6	19	1	5+1	3+1	3	11	2
Kirjandus							2+1	2	4	1
A-võõrkeel			3	3		3	3+1	3	9	1
B-võõrkeel								3+0,5	3	0,5
Matemaatika	3+1	3+2	4+1	10	4	4+1	4+1	5	13	2
Loodusõpetus	1+1	1+1	1+1	3	3	2+1	2+1	3	7	2
Ajalugu							1	2	3	
Inimeseõpetus		1	1	2			1	1	2	
Ühiskonnaõpetus								1	1	
Muusika	2	2	2	6		2	1	1	4	
Kunst	2	1	1,5	4,5		1	1	1	3	
Tööõpetus	1	2	1,5	4,5						
Käsitöö, kodundus, tehnoloogia						1+1	2	2	5	1
Liikumisõpetus	2	3	3	8		3	3	2	8	
Sissejuhatav kursus III kooliastmesse								0,5		0,5
LUBATUD KOORMUS	20	23	25		8	25	28	30		10

	III KOOLIASTE				
	7.kl	8.kl	9.kl	riiklik norm	lisa
Eesti keel	2	2	2	6	
Kirjandus	2	2	2	6	
A-võõrkeel	3+0,5	3	3	9	0,5
B-võõrkeel	3	3	3	9	
Matemaatika	5	4+0,5	4	13	0,5
Loodusõpetus	2			2	
Geograafia	1+0,5	2	2	5	0,5

Bioloogia	1+0,5	2	2	5	0,5
Keemia		2	2	4	
Füüsika		2	2	4	
Ajalugu	2	2	2	6	
Inimeseõpetus	1	1		2	
Ühiskonnaõpetus			2	2	
Muusika	1	1	1	3	
Kunst	1	1	1	3	
Käsitöö ja kodundus, tehnoloogia	2	2	1	5	
Liikumisõpetus	2	2	2	6	
Arvutiõpetus	0,5	0,5			1
Karjääriõpetus			1		1
LUBATUD KOORMUS	30	32	32		4

Liikumisõpetus (end Kehaline kasvatus) on kooskõlas Eesti elukestva õppe strateegia eesmärkidega, mis rõhutavad õppija aktiivset ja vastutustundlikku osalemist õppeprotsessis ning õpetaja kui õppimist kujundava ja arengut toetava õpikeskkonna looja rolli.

Lisaks riiklikus õppekavas sätestatud ainevaldkondade nädalatundide arvule on kool määranud I kooliastmes kaheksa, II kooliastmes kümne ja III kooliastmes nelja nädalatunni kasutamise.

I kooliaste

Eesti keel, 2. klass - kõigi osaoskuste arendamine, põhirõhk eelkõige lugemistehnika ja teksti sisu mõistmise ja kuulamisoskuse arendamisel.

Matemaatika, 1. klass - õuesõppetundide läbiviimine, digivahendite kasutamine matemaatika õppimisel, liikumisülesannete kasutamine aine omandamiseks, nuputamisülesannete lahendamine tunnis.

Matemaatika, 2. klass - õuesõppetundide läbiviimine, digivahendite kasutamine õuesõppetundides, liikumisülesannete kasutamine aine omandamiseks, matemaatikavõistlusteks valmistumine (nt Känguru, Nutisport).

Matemaatika, 3. klass - õuesõppetundide läbiviimine, digivahendite kasutamine õppetundides, liikumisülesannete kasutamine ainematerjali kinnistamiseks, nuputamisülesannete lahendamine, matemaatikavõistlusteks valmistumine (nt Känguru, Nutisport).

Loodusõpetus, 1. klass – projekt- ja õuesõppe läbiviimine.

Loodusõpetus, 2. klass – projekt- ja õuesõppe läbiviimine.

Loodusõpetus, 3. klass – projekt- ja õuesõppe läbiviimine.

II kooliaste

Eesti keel 4. ja 5. klassis, kirjandus 5. klassis – kõigi osaoskuste arendamine, eelkõige suulise ja kirjaliku tekstilooma arendamine.

A-võõrkeel, 5. klass - õuesõppe läbiviimine, Rakvere linnaruumi loodus- ja kultuuriobjektide külastamine.

B-võõrkeel, 6. klass – õuesõppe läbiviimine, Rakvere linnaruumi loodus- ja kultuuriobjektide külastamine.

Matemaatika, 4. klass - digivahendite kasutamine, õuesõppetundide läbiviimine, liikumisülesannete kasutamine ainematerjali omandamiseks ja kinnistamiseks, digitaalsete testikeskkondade kasutamine, nuputamisülesannete lahendamine, ainevõistlusteks valmistumine.

Matemaatika, 5. klass - tabelarvutusprogrammide kasutamine erinevate teemade juures, digitaalsete õppekeskkondade kasutamine teadmiste kinnistamiseks, õuesõppetunnid, liikumisülesannete kasutamine ainematerjali kinnistamiseks, nuputamisülesannete lahendamine, ainevõistlusteks valmistumine.

Loodusõpetus, 4. klass – projekt- ja õuesõppe läbiviimine.

Loodusõpetus, 5. klass – projekt- ja õuesõppe läbiviimine.

Tehnoloogia, käsitöö ja kodundus, 4. klass – kõigi käeliste osaoskuste arendamine, peenmotoorika arendamine, õigete töövõtete õppimine ja kinnistamine.

Sissejuhatav kursus III kooliastmesse, 6. klass – turvalise ja toetava õpikeskkonna loomine, väärtuste ja hoiakute kujundamine, ajajuhtimise ja mälutehnikatega tutvumine, isikuandmete kaitsmise ja autoriõiguse ning turvalise interneti kasutamise põhimõtete kordamine.

III kooliaste

A-võõrkeel, 7. klass - õuesõppe läbiviimine, Rakvere linnaruumi loodus- ja kultuuriobjektide külastamine.

Matemaatika, 8. klass – tabelarvutusprogrammide kasutamine, digivahendite abil joonestamine, joonestusvahenditega keerukamate jooniste konstrueerimine, jooniste ning diagrammide analüüsimine.

Geograafia, 7. klass – 1. poolaastal õuesõppe ja praktilise õppe läbiviimine.

Bioloogia, 7. klass – 2. poolaastal õuesõppe ja praktilise õppe läbiviimine.

Arvutiõpetus, 7. klass – praktiline arvuti ja nutiseadmete ning interneti kasutamine, õigete töövõtete omandamine.

Arvutiõpetus, 8. klass - praktiline tehnoloogia kasutamine.

Karjääriõpetus, 9. klass - eneseteadlikkuse arendamine ja karjääri kujundamise pädevuste arendamine.

3.2.2 Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava

Põhikooli lihtsustatud riiklikku õppekava (edaspidi lihtsustatud õpe) rakendatakse õpilasele koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel.

	1.kl	2.kl	3.kl	4.kl	5.kl	6.kl	7.kl	8.kl	9.kl
Eesti keel	7	9	8	8	7	6	6	6	6
Matemaatika	5	5	5	5	5	5	4	5	5
Inimeseõpetus	1	1	1	2	2	2	2	2	1
Loodusõpetus	1	1	2	2	2	4	4	4	4
Ajalugu	-	-	-	-	-	1	2	2	1
A-võõrkeel	-	-	-	-	2	2	2	2	2
Muusika	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kunst	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Liikumisõpetus	2	3	3	3	3	2	2	2	2
Tööõpetus	2	2	2	2	4	4	4	5	7
*Valikõppeaine	-	-	2	1	1	2	2	2	2
Nädala koormus	20	23	25	25	28	30	30	32	32

*Valikaine tundide jagunemise põhiainete vahel otsustavad aineõpetajad koostöös eripedagoogiga õppeaasta alguses lähtudes õpilase individuaalsest vajadusest.

Lihtsustatud õppel olevale õpilasele võib kohaldada erinevat tunnijaotusplaani (sealhulgas liita ja ümber kujundada õppeaineid), kuid vähendada ei tohi tööõpetuse tundide arvu. Lihtsustatud õppe korralduses ja õppesisu valikul arvestatakse õpilase võimeid ja teisi individuaalseid iseärasusi. Õpetamisel kasutatakse õpilastele jõukohast õppevara, kohandatakse õppesisu ning õpikeskkonda, samuti rakendatakse eripedagoogilisi lähenemisviise. Lihtsustatud õppel olevale õpilasele, kes õpib tavaklassis, kehtestatakse erisused tunnijaotusplaanis individuaalse õppekavaga, milles esitatakse vähendatud või ka kõrgendatud nõuded õpitulemustele ning hindamise erisused. Õpilaste arengut jälgitakse regulaarselt, et vajadusel IÕK-d kohandada ja täiendada.

Lihtsustatud õppes taotletavad üldpädevused on kohandatud lähtuvalt riikliku õppekava § 4 punktist 4 ning kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses.

Kultuuri- ja väärtuspädevus - üldtunnustatud väärtuste ja normide mõistmine ning nende järgimine. Teadlikkus oma õigustest ja kohustustest ühiskonnaliikmena. Õpilane osaleb rahvuslikel tähtpäevadel, õpib tundma erinevaid kultuure läbi kooliprojektide. Ta oskab rääkida mitmekesistest traditsioonidest ja mõistab eesti keele olulisust oma identiteedi osana.

Sotsiaalne- ja kodanikupädevus - õpilane on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes teab oma peamisi õigusi ja kohustusi. Õpilane oskab suhelda erinevates olukordades ja erinevate inimestega, sealhulgas oskab väljendada oma mõtteid ja tundeid, oskab arvestada teiste arvamustega. Enesekontrolli ja eneseregulatsiooni arendamine, mis aitab juhtida oma käitumist ja emotsioone.

Enesemääratluse pädevus - õpilane mõistab ja väärtustab ennast ja enda arengut, seab endale eesmärged, nagu paremad hinded või uue oskuse omandamine, ja jälgib oma edusamme. Ta peegeldab oma tundeid ja mõtteid ning hoolitseb aktiivselt oma füüsilise ja vaimse tervise eest.

Õpipädevus - õpilane õpib vastavalt oma võimetele, planeerib oma õppimist, kasutades näiteks ajaplaneerijat või digitaalset tööriistu. Täidab korrektselt jõukohaseid ülesandeid individuaalselt ja rühmas, kasutab sobivaid teabevahendeid. On avatud uutele teadmistele ja oskustele.

Suhtluspädevus - õpilane suhtleb olukorda ja suhtlemispartnereid arvestades, esitab oma soove, selgitab oma seisukohti, osaleb aruteludes. Loeb, mõistab, kirjutab ja loob tekste iseseisvaks toimetulekuks vajalikul tasemel, kasutab teabevahendeid. Õpilane arendab ka oma võõrkeele oskusi, praktiseerides igapäevaseid väljendeid.

Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus - õpilane lahendab elulisi probleemsituatsioone, kasutades omandatud matemaatilisi, loodusteaduslikke ja/või tehnoloogiaalaseid teadmisi ja -oskusi ning (abi)vahendeid; mõistab inimese ja keskkonna vahelisi seoseid, suhtub elukeskkonda vastutustundlikult ja hoolivalt, elab ning tegutseb loodust ja keskkonda säästvalt.

Ettevõtlikkuspädevus - õpilane on tegutsemisaldis, väärtustab praktilist tööd ja on valmis kutse- ja elukestvaks õppeks. Hindab adekvaatselt oma võimeid. Püstitab ja täidab endale seatud eesmärged ning võtab vastutuse oma tegude eest.

Digipädevus - õpilane oskab kasutada lihtsamaid tehnoloogiaid ja digitaalseid vahendeid. Mõistab digitaalsete platvormide turvalise kasutamise põhimõtteid.

Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad ning tugispetsialistid omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös. Kooli õppe- ja kasvatusprotsessis kujundatakse õpilastel suutlikkust ja oskusi, et pingutada jõukohasel viisil ning teha koostööd nii eakaaslaste kui ka erinevate täiskasvanutega. Taotletakse, et õpilastel kujuneksid teadmised, oskused ja hoiakud, mis võimaldavad neil (vajaduse korral suunamise või abiga) jälgida, hinnata ning kohandada oma käitumist ja õpitegevust. Väärtushoiakute kujundamisel taotletakse, et õpilane tunneb vastutust oma tegude tagajärgede eest, järgib üldlevinud väärtusi, määratleb end riigi kodanikuna. Lihtsustatud õppel põhikooli lõpetaja on praktilist tööd väärtustav ja täiendus- ning kutseõppeks valmis olev ühiskonnaliige. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele isiksusteks, kes on motiveeritud jätkama õpinguid ja tulevad võimalikult iseseisvalt toime erinevates rollides: perekonnas, võimetekohasel tööl ja avalikus elus. Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste kujunemist toetab järjepidev koostöö erinevate osaliste vahel.

3.2.3 Eesti keelest erinevate õppekeelte kasutamine

Alates 2022/23. õppeaastast õpivad ukraina õpilased eraldi klassides. Vastavalt Rakvere Linnavolikogu 15.05.24 otsusele on luba jätkata 2024/25. õppeaastal osades klassides õppetööd ukraina keeles.

	5.kl	6.kl	7.kl	8.kl	9.kl
Eesti keel teise keelena	5	5	5	5	5
Ukraina keel	3	2	2	2	2
Kirjandus	2	2	1	1	1
Inglise keel	3*	3*	3*	3*	3*
Matemaatika	5	5	5	4	5
Loodusõpetus	2	3	2		
Geograafia			1,5	2	2
Bioloogia			1,5	2	2
Keemia				2	2
Füüsika				2	2
Ajalugu	1	2	2	2	2
Inimeseõpetus	1	1	1	1	
Ühiskonnaõpetus		1			1
Muusika	1*	1*	1*	1*	1*
Kunst	1*	1*	1*	1*	1*
Käsitöö ja kodundus, tehnoloogia	2*	2*	2*	2*	1*

Liikumisõpetus	2*	2*	2*	2*	2*
LUBATUD KOORMUS	28	30	30	32	32

*Ainet õpetatakse eesti keeles.

3.3. Võõrkeelte ja valikõppeainete valik

Võõrkeelte õppimisel kehtivad koolis järgmised põhimõtted:

1. A-võõrkeelena õpitakse inglise keelt alates 3. klassist, lihtsustatud õppes alates 5. klassist.
2. B-võõrkeelena õpitakse vene või saksa keelt alates 6. klassist. B-võõrkeele valib kool, arvestades kooli võimalusi ning õpilaste soove (grupi minimaalne suurus on vähemalt 10 õpilast).

Alates 4. klassist õpitakse tehnoloogiaõpetust rühmades. Valdkonna õppeainete õppekorralduses on tagatud võimalus õppida nii töö- ja tehnoloogiaõpetuse kui ka käsitöö ja kodunduse õppeaineid, sõltumata sellest, mis õpperühma õpilane kuulub. Õpilaste jagunemine õpperühmadesse on sooneutraalne ning lähtub õpilaste huvidest ja eelistustest. Õppeaasta jooksul vahetatakse valdkondlike õpitulemuste saavutamiseks õpperühmi üheks trimestriks. Nii tehnoloogia kui ka käsitöötunnid toimuvad Töö- ja Tehnoloogia Keskuse hoones aadressil Vabaduse 1.

Valikõppeaine „Sissejuhatav kursus III kooliastmesse“ tunnid on 6. klassi õpilastele, et hõlbustada nende üleminekut põhikooli kõrgemasse astmesse. Selle kursuse peamine eesmärk on anda õpilastele vajalikke oskusi ja teadmisi, et kohaneda ootustega, mis kaasnevad kolmandasse kooliastmesse üleminekul. Omandatakse teadmisi ja oskusi, mis aitavad olla vastutustundlikud ja austavad nii koolis kui ka laiemalt ühiskonnas. Õpitakse kohandama õpistrateegiaid ja digikäitumist, et saavutada paremaid õpitulemusi ja olla edukamad.

Valikõppeaine „Karjääriõpetus“ tunnid toimuvad 9. klassis. Klassitundidele lisaks käiakse õppekäikudel erinevates asutustes, Töötukassas teematundides ning õpitakse otsima karjäärialast infot internetikeskkondadest. Õpilasel on võimalik saada karjäärinõustamist spetsialistidelt ning harjutada kandideerimisvestlust.

Valikõppeaine „Arvutiõpetus“ tunnid toimuvad 7. ja 8. klassis. Õppe eesmärgiks on arendada õpilastes digipädevusi ja oskusi info- ja kommunikatsioonivahendite rakendamiseks, et

kujundada õpi- ja töökeskkonda. See võimaldab õppijal kasutada digipädevusi oma õppimise toetamiseks.

3.4. Õppekeskkonna mitmekesistamine

Õppekeskkonda mitmekesistavate tegevuste üldisemaks eesmärgiks koolis on õpihuvi tekitava õppekeskkonna kujundamine ning koostöise, sõbraliku ja vastastikust lugupidamist kandva õhkkonna loomine. Tegevused toetavad õpilase üld- ja valdkonnapädevustega seotud oskuste kujunemist, lõimivad erinevaid ainevaldkondi ning rikastavad läbivate teemade käsitlemist. Lõimitud tegevused aitavad õpitut seostada reaalse eluga.

Projektide ja sündmuste kavandamisel lähtutakse valdkondade ülesuse põhimõttest, õppekava läbivatest teemadest ja üldpädevustest, õpilaste silmaringi laiendamise, teadmiste arendamise ja praktiliste kogemuste omandamise põhimõttest, kooli põhiväärtustest, ajaloost ja traditsioonidest, olemasolevatest ressurssidest, olles samas avatud uuendustele. Ülekooliliste ürituste korraldamisesse kaasatakse ka õpilasi.

Kooli raamatukogud on avatud kogu koolipäeva vältel, õpilasel on võimalus seal õppida, infot küsida. Vabaduse tänava õppehoones saab raamatukogus kasutada kohapeal või laenutada sülearvutit. Raamatukoguhoidjad tutvustavad raamatukogu kasutamist, viivad läbi kirjandustunde, tutvustavad erinevaid fonde näituste kaudu, et tekitada õpilastes lugemishuvi. Kooli raamatukogus on olemas õppekava toetavad õppematerjalid ja õppekavale vastavad õpikud.

Koolis korraldatakse õppeaasta jooksul erinevaid traditsioonilisi üritusi, näiteks kooli sünnipäeva tähistamine ja tunglajooks, õpetajate päev, esimese advendi tähistamine kirikus ning jõuluüritused, Eesti Vabariigi aastapäeval aktused ja ühine rongkäik Ausambamäele, emakeelepäev, kevadkontsert, 1. klasside aabitsapidu ja 9. klasside tutipidu. Pärimuskultuuri hoidmiseks tähistatakse rahvakalendri tähtpäevi teemanädalate või -päevadega. Toimuvad temaatilised projektõppe päevad, näiteks orienteerumispäevakud ja spordipäevad, õuesõppenädalad, matkapäevad, laadad. Külastatakse erinevaid kohalikke ettevõtteid ja asutusi.

Võimalusel külastatakse kohaliku teatri etendusi ning kinoseansse, muuseume, kunstigalerii näituseid. Võetakse osa ülelinnalistest ettevõtmisest. Toimib koostöö kohalike huvikoolidega,

õppetöös kasutatakse erinevaid lõiminguid formaalse ja mitteformaalse õppe vahel. Üldpädevuste kujunemist toetab osalemine kooli huviringides.

Ülekoolilised sündmused on planeeritud kooli tööplaanis. Projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning õppekäikudeks planeeritud aeg antakse täpsemalt teada Stuudiumi kaudu.

3.5. Liikluskasvatus

Liikluskasvatuse eesmärk on kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel kujunevad

- ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda eakohaselt ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;
- teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

Klassi- ja aineõpetajad planeerivad liikluskasvatuse teemad, mida käsitletakse integreerituna ainetundides, arvestades lapse iga ja tema rolle liikluses.

I kooliastmes on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskkonnast.

II ja III kooliastmes on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.

I kooliastme lõpuks õpilane:

1. väärtustab ohutust ja iseenda turvalisust;
2. teab hädaabi numbrit (112), oskab ohust teatada;
3. oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel;
4. oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve- ning küünarnukikaitseid;
5. oskab käituda ühissõidukeis, neisse siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;
6. oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluiskudega sõitmiseks ohutut kohta;
7. oskab ohutult liigelda märjal, libedal, lumisel teel;
8. oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumad kohtad; peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõidutee ületada;

9. oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust;
10. oskab eristada valet/ohtlikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest.

II kooliastme lõpuks õpilane:

1. oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada;
2. oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi-, mopeedijuhi kiiver, põlve- ning küünarnukikaitsed;
3. oskab käituda ühissõidukeis, neisse siseneda, väljuda ning sõiduteed ületada;
4. oskab hinnata sõidukite liikumissuunda, -kiirust ja kaugust;
5. oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta;
6. oskab hinnata sõiduki liikumiskiirust ja määrata vahemaid;
7. tunneb/teab/mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile);
8. oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutuslaste teemakäsitluste kohta;
9. oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldab ohtu ja teab, kuidas ohtu vältida.

III kooliastme lõpuks õpilane:

1. väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega ning on seaduskuulekas;
2. oskab ohust teatada ja hinnata ohuolukorda;
3. oskab vaatluse teel hinnata helkuri peegelduvuse omadusi;
4. oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi- ja mootorratturi kiiver, põlve- ning küünarnukikaitsed;
5. teab ja tunneb nõudeid jalgratturile ja mopeedijuhile ning oskab vastavalt nõuetele käituda;
6. oskab kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida ohutuma teekonna sihtpunkti jõudmiseks;
7. kirjeldab ohutu teekonna valiku põhimõtteid;
8. mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile, mopeedijuhile);
9. on teadlik ohutuslastest kampaaniatest ning annab hinnangu ajas muutuvate hoiakute kujunemise kohta;
10. oskab leida informatsiooni ja võrrelda Eesti (liiklus)ohutusalast olukorda teiste riikidega.

I kooliastme lõpuks viiakse soovijatele huviringina läbi liiklusõpetus jalgratturi juhiloa saamiseks.

3. klassi õpilased saavad osaleda jalgratturi koolitusel, mille lõpus on võimalik sooritada teooria- ja sõidueksam jalgratturi juhiloa saamiseks. II kooliastme õpilased ja klassijuhatajad korraldavad koolis helkurinädalat. Liikluskasvatuse teemasid käsitletakse 6.-9. klasside klassijuhatajatundides.

Kooli liiklusalased üritused kavandatakse üldtööplaanis.

3.6. III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord

III kooliastme loovtöö korraldus on põhjalikumalt kirjeldatud dokumendis „Loovtöö korraldamine ja hindamine Rakvere Vabaduse Kooli III kooliastmes“, mis on kättesaadav Rakvere Vabaduse Kooli kodulehel www.rakverevk.edu.ee.

Loovtööna on võimalik teha:

1. lühiuurimus (ka olümpiaadiks v konkursitööna esitatav uurimus);
2. projekt:
 - arendusprojekt (näiteks mingi algatus koolis, kogukonnas jne),
 - üritus (õppetöö-, kultuuri-, sporditeemaline vms),
 - õppevahend, tõlketöö vms,
 - stend, almanahh, kogumik vms,
 - etendus jne;
3. kunstitöö (kujutav kunst, tarbekunst, muusika jne) või muu praktiline töö (valmib asi/ese).

Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Loovtöö läbiviimist juhendab Rakvere Vabaduse Kooli õpetaja. Vajadusel võib õpilane kaasata kaasjuhendaja. Loovtöö põhjal valmib arvutis koostatud kirjalik loovtöö analüüsiv ülevaade. Ülevaate vormistamisel järgitakse kooli õpilasuurimuse vormistamise üldnõuete põhjal valminud kirjaliku töö vormistamise üldnõudeid.

Loovtöö valmimise täpne ajakava kehtestatakse õppeaasta alguses. **Ajakava** sisaldab järgmisi tegevusi ja tähtaegu:

1. teema ja juhendaja valimine hiljemalt septembri lõpuks;
2. loovtöö kirjaliku (digitaalsel kujul) kokkuvõtte esitamine juhendajale aprilli 3. nädalal;
3. juhendaja poolt üle vaadatud, korrastatud ning juhendajapoolse kirjaliku hinnanguga loovtöö esitamine klassijuhatajale hiljemalt aprilli lõpuks;
4. tööde edastamine kaitsmiskomisjonile vähemalt üks nädal enne kaitsmist;
5. tööde kaitsmine maikuu 2. või 3. koolinädalal;
6. järelkaitsmine juuni alguses või augustis enne õppeperioodi lõppu.

Õpilase ja juhendaja vahel toimuvad regulaarsed kokkusaamised vähemalt üks kord kuus alates oktoobrist kuni aprillini.

Loovtöö teema valimise ja töö juhendaja(te)ga kokkulepped korraldab klassijuhataja, kaitsmiskomisjoni moodustab õppejuht.

Loovtöö kaitsmine võib toimuda

- suuliselt (soovitav on abiks kasutada audiovisuaalseid vahendeid) või
- posterettekandena (esitlemine kuni 2 päeva enne kaitsmist).

Kõik loovtöö kaitsjad peavad olema valmis vastama kaitsmisel kaitsmiskomisjoni liikmete küsimustele. Kollektiivse töö puhul osalevad kõik õpilased töö kaitsmisel.

Loovtööd **hinnatakse** arvestuslikult („Arvestatud“ (A) ja „Mittearvestatud“ (MA)). Loovtöö hinne kujuneb kolmest komponendist:

1. juhendaja hinnang õpilase osalusele töö protsessis;
2. kaitsmiskomisjoni hinnang kirjalikule analüüsivale ülevaatele;
3. kaitsmiskomisjoni hinnang loovtöö kaitsmisele.

Lihtsustatud õppe õpilane teeb loovtöö juhul, kui kooli õppenõukogu on otsustanud, et loovtöö tegemine on õpilasele võimetekohane. Loovtöö kohandatakse vastavalt iga õpilase individuaalsetele võimetele ja arenguvajadustele. Loovtöö võib sisaldada erinevaid väljendusviise ja praktilisi etteasteid, sõltuvalt õpilase eelistustest ja oskustest. Õpilane valib teema koostöös juhendajaga, kes aitab hinnata teema sobivust ja teostatavust, arvestades õpilase individuaalseid vajadusi. Töö etapid planeeritakse järkjärgult, võimaldades õpilasel saada jooksvalt tagasisidet ja teha vajalikke parandusi.

4. ÕPILASE ARENGU NING ÕPPIMISE TOETAMISE JA HINDAMISE KORRALDUS

Rakvere Vabaduse Kooli hindamise korraldus lähtub Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest (vastu võetud 09.06.2010) ja Põhikooli riiklikust õppekavast (vastu võetud 06.01.2011 nr 1) ning koolis kinnitatud dokumentidest, mis on avaldatud kooli veebilehel <https://rakverevk.edu.ee/>.

4.1. Hindamise eesmärk

Õpitulemuste hindamine on osa õppe- ja kasvatusprotsessist. Teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse õpilasele kohaldatud riikliku õppekavaga ja selle alusel koostatud kooli või individuaalse õppekavaga nõutavatest teadmistest ja oskustest.

Hindamise eesmärk on:

1. anda tagasisidet õpilase õpitulemuste kohta ja toetada õpilase valdkonna- ja ainepädevuste arengut;
2. innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
3. suunata õpilase enesehinnangu kujunemist ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
4. suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
5. anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

4.2. Hindamise alused, hindamine õppeprotsessi käigus

Trimestri algul tutvustab aineõpetaja õpilastele läbitavaid peamisi teemasid, hindamise korraldust, vajalikke vahendeid ning planeeritavaid üritusi. Sama informatsioon lisatakse Stuudiumi keskkonda vastava aine päeviku juurde. Trimestri õpitulemuste omandamist kontrollivate kirjalike tööde (kontrolltööde) aeg kavandatakse kooskõlastatult õpilastega ja kantakse Stuudiumi kontrolltööde graafikusse.

Õpilase teadmisi ja oskusi hindab õpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, võrreldes õpilase õpitulemusi tema õppe aluseks olevas ainekavas esitatud õppe-eesmärkidega ja oodatavate õpitulemustega ning lähtudes õpilase individuaalsest arengust.

Õpilasel on õigus saada aineõpetajalt teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule.

Õpilase arengu kohta antakse õppeperioodi käigus nii suulist kui ka kirjalikku õppimist toetavat tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad õpetajad ja teised õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Põhikool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

4.3. Õppimist toetav hindamine

Rakvere Vabaduse Koolis kasutatakse hindamisel õppimist toetavat (kujundavat) hindamist, viiepallisüsteemis numbrilist hindamist, arvestuslikku hindamist ning sõnalist hindamist.

Õppimist toetava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mis keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega ja mille käigus

- analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist ning kavandatakse ühiselt edasise õppimise eesmärgid;
- innustatakse ja suunatakse õpilast, et tõsta õpilase õpimotivatsiooni;
- kaasatakse õpilane enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ja juhtida;
- antav suuline ja kirjalik tagasiside kirjeldab õpilase tugevusi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edasiseks arengut toetavaks tegevuseks.

Teadmiste ja oskuste hinnangutes lähtutakse õpilasele kohaldatud riikliku õppekavaga ja selle alusel koostatud kooli või individuaalse õppekavaga nõutavatest teadmistest ja oskustest.

1.-3. klassi õppimist toetava hindamise jooksva tagasisidena kasutatakse Stuudiumis kahte märki saavutatud õpitulemuste kohta:

- 1) „**õ**” (väike täht) tähistab positiivselt omandatud teadmisi ja oskusi. Tähte saab kasutada ainult koos kommentaaride ja selgitustega, missugused teadmised ja oskused millisel tasemel on omandatud.

- 1) „!” (hüüumärk) tähistab vajakajäämisi, kirjeldab omandamata teadmisi ja oskusi ning sisaldab ettepanekuid edasiseks arengut toetavaks tegevuseks. Märki saab kasutada ainult selgitavate kommentaaridega.

Õppimist toetava hindamise etapi lõpetab iga trimestri lõpus õpilasele antav kirjalik tagasiside.

Õppimist toetava hindamise meetodid valib aineõpetaja.

4.4. Kasutatav hinnangute ja hinnete süsteem

Rakvere Vabaduse Kooli **I kooliastmes** (1.-3. klass) hinnatakse õpilasi õppimist toetavast hindamisest lähtuvalt.

II kooliastmes (4.- 6. klass) rakendatakse kunsti, tehnoloogia, käsitöö ja kodunduse, muusika ja kehalise kasvatuses õppetulemuste hindamisel jooksvalt ja kokkuvõtvalt arvestuslikku hindamist. **II kooliastme ülejäänud ainetes ja III kooliastmes** võib õpetaja õppetöö käigus rakendada erinevaid hindamissüsteeme, kuid trimestri ja õppeaasta kokkuvõtvad hinded on numbrilised.

Numbrilisel hindamisel hinnatakse õpilase teadmisi, oskusi ja vilumusi **viiepallisüsteemis** järgmiselt:

1. hindegas „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
2. hindegas „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
3. hindegas „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus.
4. hindegas „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;
5. hindegas „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta

hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub ja ka juhtudel, kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine, mahakirjutamine (sh töö pildistamine).

Kui kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse punktiarvestuse kasutamise põhimõttest, siis viie palli süsteemis hinnatakse hindegaga „5” õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% ning hindegaga „1” 0–19% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.

Arvestuslikul hindamisel kasutatakse hinnanguid „arvestatud“ (A) või „mittearvestatud“ (MA). Arvestuslikult hinnatakse õppeprotsessi jooksul esitatud sooritusi ja teatud aineid.

Sõnaliselt hinnatakse Rakvere Vabaduse Koolis käitumist ja hoolsust klassides, mis ei ole täielikult üle läinud õppimist toetavale hindamisele. Sõnalisel hindamisel kasutatakse hinnanguid „eeskujulik“ (E), „hea“ (H), „rahuldav“ (R) ja „mitterahuldav“ (MR).

Õpilastele, kellele on koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse hindamisel individuaalseid sätestatud erisusi.

4.5. Hinnangute viiepallisüsteemi teisendamise põhimõtted

Õppimist toetava ja arvestusliku hindamise süsteemis hinnatud ained teisendatakse vajadusel viiepallisüsteemi numbrilise hindamise hindekirjelduste kohaselt.

4.6. Kokkuvõttev hindamine

Kokkuvõttev kirjalik õppimist toetavalt hindav tagasiside antakse õpilasele kolm korda aastas iga trimestri lõpus ning selle aluseks on ainekavas esitatud õpitulemused.

Kokkuvõttev numbriline, arvestuslik või sõnaline hinne on õppeaine trimestri- ja aastahinne.

Trimestrihinne pannakse välja trimestri lõpul (eelnevalt teadaantud kuupäevaks) trimestri jooksul saadud hinnete alusel. Kokkuvõttev hinne ei ole perioodi jooksul saadud hinnete aritmeetiline keskmine.

Aastahinne pannakse välja õppeaasta jooksul saadud trimestrihinnete alusel enne õppeperioodi lõpus eelnevalt teadaantud kuupäeval. 9. klassi õpilasele pannakse ainete aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

Kui trimestrihinne jääb mõjuvatel põhjustel välja panemata, tähistatakse see Stuudiumis märgiga „0”, mille juures esitatakse kommentaaris hinde saamise tingimused ja tähtaeg. Kui õpilane ei ole kasutanud etteantud tähtjaks võimalust järele vastata, hinnatakse vastava trimestri vältel omandatud teadmised ja oskused hindegga „nõrk“ (1) või „mittearvestatud ” (MA).

Õpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik” (2), „nõrk” (1), „mittearvestatud” (MA), kellele on jäetud hinne välja panemata (0) või kelle trimestri õpitulemused on jäänud õppimist toetava kirjaliku tagasiside alusel vajalikul määral saavutamata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või rakendatakse mõni muu tugimeede, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused. Täpsem tugimeetmete korraldus on kirjeldatud dokumendis „Rakvere Vabaduse Kooli õpilaste arengu toetamiseks kohaldatavad erisused, tugiteenuste rakendamise kord“, mis on avaldatud kooli kodulehel www.rakverevk.edu.ee.

Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aastahinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

Kool teavitab õpilast ja lapsevanemat õpilase trimestri kokkuvõtivatest hinnetest Stuudiumi kaudu ja õppeaasta kokkuvõtivatest hinnetest paberkandjal klassitunnistuse kaudu (vt „Rakvere Vabaduse Kooli kodukord“). I kooliastme õpilased saavad iga trimestri lõpus paberkandjal tunnistuse.

4.7. Järelevastamise korraldus

Järelevastamise korralduse oma aines teeb aineõpetaja õpilastele kirjalikult teatavaks õppeaasta algul ja täpsustab (vajadusel korrigeerib) trimestri alguses või tunniplaani muutumise korral.

Koolis kehtiva järelevastamise korra kohaselt

- on tegemata töö märk Stuudiumi päevikus „T“.
- suulise vastuse (esituse), kirjaliku või praktilise töö, praktilise tegevuse või selle tulemuse hindamisel hindegga „puudulik“ (2) või „nõrk“ (1), märgiga „!“ (hüüumärk) või tegemata töö puhul (T) antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks reeglina kahe koolinädala jooksul pärast hinde kandmist Stuudiumi või õpilase naasmist õppetööle või kokkuleppel õpetajaga mõnel teisel ajal. Järelevastamise tähtaeg fikseeritakse Stuudiumis.

- tegemata tööd (T) võib parandada märgile „A“ või numbrilisele hindele või I kooliastmes märgile „õ“. Kui tegemata töö (T) ei ole tähtjaks järele vastatud, muudab õpetaja selle hindeks „nõrk“ (1) või I kooliastmes märgiks „!“.

Õpilasel on õigus järelevastamise-eelsele konsultatsioonile.

4.8. Käitumise ja hoolsuse hindamine

Käitumist ja hoolsust võib hinnata õppimist toetava hindamise põhimõtete kohaselt või sõnaliselt. Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.

Käitumise ja hoolsuse kirjalikku tagasisidet õppimist toetaval hindamisel edastab klassijuhataja (-õpetaja) koostöös aineõpetajatega. Sõnaliselt hinnatakse käitumist ja hoolsust iga trimestri lõpus, arvestades kõigilt aineõpetajatelt saadud kirjalikku tagasisidet, hinnetega „eeskujulik“ (E), „hea“ (H), „rahuldav“ (R) ja „mitterahuldav“ (MR).

Käitumise hindamisel

1. hindegga „**eeskujulik**“ hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt;
2. hindegga „**hea**“ hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid;
3. hindegga „**rahuldav**“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi;
4. hindegga „**mitterahuldav**“ hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid ega allu õpetajate nõudmistele ning kes ei järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme. Õpilase käitumise võib hinnata „mitterahuldavaks“ ka üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.

Hoolsuse hindamisel

1. hindegga „**eeskujulik**“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õpiülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel töökas ja järjekindel, ilmutab omaalgatust ja viib alustatu lõpuni;

2. hindegas „**hea**“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õpiülesannetesse kohusetundlikult, on töökas ja järjekindel õpiülesannete täitmisel, hoolikas ning õpib võimetekohaselt;
3. hindegas „**rahuldav**“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õpiülesandeid, kuid ei ole piisavalt töökas ja järjekindel nende täitmisel ega õpi oma tegelike võimete kohaselt;
4. hindegas „**mitterahuldav**“ hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õpiülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult.

Õpilane viiakse üle järgmisse klassi olenemata käitumise ja hoolsuse aastahindest.

4.9. Olümpiaadidel ja muudel õpilasvõistlustel kooli esindamise tõttu koolist puudunud õpilaste hindamise korraldus

Olümpiaadil või muul õpilasvõistlustel kooli esindamise tõttu koolist puuduvate õpilaste kohta jagab juhendaja kirjalikult teavet klassijuhatajale, aineõpetajatele ja õppejuhile hiljemalt 3 koolipäeva enne olümpiaadi või õpilasvõistluse toimumise päeva.

Aineolümpiaadiks ettevalmistamiseks võib õpilane juhendaja soovitusel ja klassijuhataja nõusolekul puududa tundidest, kuid mitte rohkem kui 8 tundi ühe aineolümpiaadi või õpilasvõistluse kohta.

Kooli esindav õpilane ei pea järele vastama õpilasvõistluse õppeainega seotud hindelisi töid. Kui puudutud päeval toimub mõnes teises aines hindeline või arvestuslik töö, selgitab juhendaja välja selle olulisuse ning lepib aineõpetajaga kokku, kas kooli esindav õpilane peab selle töö järele vastama või mitte ning teavitab sõlmitud kokkuleppes õpilast. Üldjuhul ei pea kooli esindav õpilane järele vastama tunnikontrolle, kuid peab järele vastama suuremad olulised kontrolltööd, mille aja lepivad kokku õpilane ja aineõpetaja.

4.10. Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine

Kool võib arvestada kooli õppekavavälist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana. Kooli õppekava välise õpingute arvestamine kooli õppekava osana võimaldab arvestada õpilaste individuaalsuse, andekuse ja huvidega. Selleks esitab lapsevanem direktorile vabas vormis taotluse. Taotluse rahuldamisel koostatakse lapsevanema, õpilase, aineõpetaja ja võimalusel ka juhendaja koostöös individuaalne õppekava tingimusel, et õpilasel on võimalik saavutada kooli ja/või individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemusi.

4.11. Õpilase täiendavale õppetööle jätmine

Suvevaheajal võib korraldada täiendava õppega seotud tegevusi, arvestades, et põhiharidust omandavale õpilasele on tagatud vähemalt kümne järjestikuse nädala pikkune puhkus kõigist õppe ja eksamitega seotud tegevustest.

Õpilase võib jätta õppekavaga nõutavate teadmiste ja oskuste omandamiseks täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestri- või poolaasta hinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk” või anda samaväärne sõnaline hinnang, või milles viimase trimestri õppetulemused on jäänud välja panemata ning tähistatud märgiga “0”. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu ja see viiakse läbi peale õppeperioodi lõppemist.

Täiendav õppetöö toimub aineõpetaja koostatud kirjaliku plaani järgi, kus õpilane täidab õpetaja vahetel juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendava õppetöö tulemusi kontrollib ja hindab aineõpetaja ning kannab tulemused Stuudiumi päevikusse. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades selle tulemusi.

9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle. Eksamiaines arvestatakse täiendava õppetööna ka eksamikonsultatsiooni.

Täiendav õppetöö lõpetatakse reeglina 22. juuniks, erandina 30. augustiks.

4.12. Järgmise klassi üleviimine

Õpilase järgmise klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.

Õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, viiakse üle järgmise klassi enne õppeperioodi lõppu. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmise klassi üle reeglina 22. juuniks, hiljemalt 30. augustiks.

Õpilane, kellele on koostatud individuaalne õppekava, viiakse üle järgmise klassi vastavalt erisustele, mis on näidatud individuaalses õppekavas.

Kui õpilase täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud, tal on kolmes või enamas õppeaines pandud välja aastahinne „puudulik“ (2), „nõrk“ (1), MA või on samaväärne sõnaline hinnang I kooliastmes ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas

rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugimeetmeid võib õppenõukogu põhjendatud otsusega jätta õpilase klassikursust kordama. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

4.13. Põhikooli lõpetamine

Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes teinud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt 50 protsendile maksimaalsest tulemusest eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on kuni kahes õppeaines „nõrk” või „puudulik” viimane aastahinne või kes on kuni kaks lõpueksamit sooritanud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest.

Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel on koolivälise nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga vähendatud või asendatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutatus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele.

Lihtsustatud õppel õppiv õpilane sooritab eesti keele ja matemaatika koolieksami ning kooli poolt kohustuslike õppeainete hulgast valitud õppeaine koolieksami. Põhikooli lõputunnistus väljastatakse õppenõukogu otsuse alusel lihtsustatud õppe õpilasele, kelle viimased aastahinded kõikides õppeainetes on vähemalt „rahuldavad” ning kes on sooritanud eesti keele ja matemaatika koolieksami ning kooli poolt kohustuslike õppeainete hulgast valitud õppeaine koolieksami. Õppenõukogu otsuse alusel võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis esitatud taotluse põhjal anda põhikooli lõputunnistuse ka lihtsustatud õppes õppivale õpilasele, kellel on kuni kahes õppeaines viimane aastahinne „nõrk” või „puudulik” või kes on kuni kaks lõpueksamit sooritanud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest. Põhikooli lõpetanud lihtsustatud õppekava järgi õppinud õpilastele võib kool pakkuda kooli pidaja otsusel lisaõpet ühe õppeaasta võrra.

4.14. Hinde, hinnangu ja kirjaliku tagasiside vaidlustamine

Hinde, hinnangu või kirjaliku tagasiside vaidlustamiseks pöördub õpilane või tema seaduslik esindaja esmajärjekorras aineõpetaja poole.

Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hinnet, hinnangut või kirjalikku tagasisidet vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde, hinnangu või tagasiside teada saamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendusega.

Hinde, hinnangu või kirjaliku tagasiside vaidlustamise korral teeb kooli direktor otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

5. ÕPILASTE ARENGU TOETAMISEKS KOHALDATAVAD ERISUSED, TUGITEENUSTE RAKENDAMISE KORD

Õpilasele vajaliku toe väljaselgitamist ja rakendamist korraldab koolis erivajadusega õpilase õppe koordineerija (edaspidi HEVKO), kes toetab ja juhendab õpetajat ning teeb õpetajale, vanemale, õppejuhile ja direktorile ettepanekud edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks ning järgnevals võrgustikutööks.

Õpilaste toetamine ja nõustamine on õpetajate ja spetsialistide poolt õpilastele pakutav üldine tugi, et toetada tema edasijõudmist ja/või ennetada väljalangevust koolist.

Üldist tuge rakendatakse vajadusel õpilasele kes:

- on jäänud klassikursust kordama;
- on üle viidud järgmisesse klassi mitterahuldava(te) tulemus(t)ega;
- on lõpetanud trimestri või poolaasta mitterahuldava hinde või hinnanguga;
- on jäänud mingil põhjusel kokkuvõtva hinde või hinnanguta (tunnistusel „0”);
- vajab lisatuge õppekavas kirjeldatud õpitulemuste saavutamiseks;
- ei valda piisavalt kooli õppekeelt;
- on andekas;
- on pikemaajaliselt koolist eemal viibinud haiguse või mõne muu põhjuse tõttu;
- ei täida koolikohustust;
- on emotsionaalsete ja/või käitumisprobleemidega;
- on saanud koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel/otsuse.

Andekatele õpilastele on loodud järgmised toetamisvõimalused:

- individuaalne õppekava;
- õppetöös keerukama raskusastmega ja ainekava laiendavate ülesannete andmine;
- olümpiaadidel, konkurssidel, huvikoolides ja -ringides osalemine;
- projektõppe rakendamine.

Kool koostab õpilasele individuaalse õppekava juhul, kui:

1. õpilasele rakendatakse õppekorraldust, mille puhul õpilane on väga vähesel määral kaasatud klassis läbiviidavasse õppesse;
2. õpilase õppekava erineb klassile koostatud õppekavast;
3. õpilase klassi läbimise aega või nominaalset õppeaega muudetakse;

4. kooliväline nõustamismeeskond on andnud õpilase arengu toetamiseks soovitusel vähendada või asendada riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemusi või vabastada õpilane kohustusliku õppeaine õppimisest.

Õpilasele koostatud individuaalses õppekavas arvestatakse õppe-eesmärkide seadmisel ja hindamisel individuaalseid erisusi. Individuaalse õppekava rakendamiseks on vajalik lapsevanema nõusolek, rakendamise kinnitab direktor käskkirjaga.

Tugiteenuste korraldamisel lähtutakse kooli õppekavast ja muudest kehtivatest õigusaktidest. Õpilaste kohta, kelle puhul rakendatakse tugimeetmeid, tehakse märge Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS) ja/või Rakvere haridusteenuste haldamise süsteemi (ARNO). Õpilasele avatakse individuaalse arengu jälgimise kaart, mille avab HEVKO.

Kool võib õpilase individuaalse arengu toetamiseks arvestada kokkuleppel õpilase ja vanemaga tema varasemat õpi- või töökogemust ning teha muudatusi või kohandusi õppesisus, õppekorralduses ja õppekeskkonnas. Kokkulepe vormistatakse kooli ja õpilase vanema vahel õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil.

Koolipoolsete tugimeetmete korraldus on kirjeldatud dokumendis „Rakvere Vabaduse Kooli õpilaste arengu toetamiseks kohaldatavad erisused, tugiteenuste rakendamise kord“, mis on avaldatud kooli kodulehel www.rakverevk.edu.ee.

Tugimeetmete kõrval võib rakendada ka mõjutusmeetmeid. Õpilastele rakendatavad mõjutusmeetmed ja nendest teavitamise kord on sätestatud dokumendis „Rakvere Vabaduse Kooli kodukord“, mis on avaldatud kooli kodulehel www.rakverevk.edu.ee.

Kui koolipoolne toetamine ja nõustamine ei ole viinud soovitud tulemuseni, kaasatakse koostöös lapsevanemaga koolivälised tugispetsialistid. Vanem on kohustatud võimaldama ja soodustama koolikohustuse täitmist, sh kasutama meetmeid, mida talle pakub kool ning pöörduma kooli ettepanekul koolivälise nõustamismeeskonna poole. Koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel võib rakendada tõhustatud tuge või erituge.

5.1. Erineva emakeelega õpilase toetamine

Kui koolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane või välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemus põhikoolis on olnud lühem kui kuus õppeaastat, võib kool õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada „Eesti keel teise keelena“ (E2) ainekava alusel.

Õpilasel on võimalik saada kindlal perioodil lisaks keeleõpet, et liituda eestikeelse õppetööga ja tulla paremini toime eestikeelses õppekeskkonnas. Võimalusel rakendatakse tunnitöös abiõpetaja abi.

Õpetajad kasutavad eestikeelses õppes igapäevaelus ettetulevaid olukordi, mis eeldavad suhtlemist (kommunikatiivne keeleõppemeetod). Õpetajad loovad olukorrad, millega õpilased tõenäoliselt oma elus kokku puutuvad. Alustatakse lihtsaimatest tutvustustest, käsklustest ja küsimustest, mis aitavad õpilasel juba esimesel tunnil suhtluses osaleda, näiteks kasvõi füüsiliselt reageerides. Õpetajad kasutavad tundides tegevusi, kus õppijad omavahel suhtlevad mingi ülesande lahendamise käigus. Ulatuslikult kasutatakse paaris-, rühma- ja muid kooperatiivseid töövõtteid, kus rõhutatakse mitte niivõrd vormitäpset keelekasutust kuivõrd ülesande täitmist rühmasisese suhtluse kaudu.

Tunni korralduses ei lähtuta klassikalisest esitamise, harjutamise ja täideviimise mudelist, vaid ülesandepõhisest mudelist. Kui mingi vorm osutub raskeks või esineb vigu, siis võetakse see pärast ülesande täitmist eraldi läbi. Klass on kommunikatiivse tegevuse puhul kärarikas, sest õpilased on need, kes enamiku ajast räägivad ning vajadusel ka klassis ringi liiguvad. Suurema osaluse tulemusel võivad õpilased varsti märgata enesekindluse suurenemist sihtkeele üldises kasutuses.

Õpilastele, kellel on tekkinud raskusi, valmistatakse ette kergemaid tööülesandeid (sh teste) võimaldatakse kasutada abimaterjale õppeprotsessis ja tööde ajal. Kasutatakse töös interaktiivseid meetodeid (simulatsioonid, mängud jne), antakse täiendavaid selgitusi, kasutatakse palju piltmaterjale.

6. KARJÄÄRIÕPPE, SH KARJÄÄRIINFO JA NÕUSTAMISE KORRALDAMINE

Rakvere Vabaduse Kool tagab õpilastele karjääriõppe (s.h. karjääriinfo ja -nõustamise) kättesaadavuse.

Põhjalikult ja süsteemselt on kavandatud ning kirjeldatud läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemine kõikides (I-III) kooliastmetes nii õppeainete raames kui ka tunniväliste sündmuste ja tegevuste kaudu. Teema eesmärgid, õpitulemused ja nende saavutamiseks plaanitud tegevused on seotud õpilase üldpädevuste arengu rõhuasetustega. Tegevuste kavandamise aluseks on võetud karjääriõppe õppesisu:

- enesetundmine (arenguvestlus, võimete/huvide testimine, kutsesobivus, isikuanalüüs, huviringid jms);
- õppimisvõimaluste ja töömaailma tundmine (kohtumised erinevate ametite esindajatega, kohtumised vilistlastega, koolide ja ametite tutvustus, õppekäigud, infopäevad, messid, infootsing jms);
- planeerimine ja karjääriotsuste langetamine (karjääriõpetuse valikaine, temaatilised klassijuhatajatunnid, eneseanalüüs, arenguvestlus jms)

Karjääriinfot kogub ja vahendab õpilastele, õpetajatele ja vanematele ning koordineerib karjääriõppega seotud tegevusi kooli karjääriõpetuse õpetaja või Töötukassa noorte karjäärinõustaja. Ühtlasi korraldab ta õpilaste karjäärinõustamist. Karjäärinõustamine toimub koostöös maakondliku „Rajaleidja“ keskuse karjäärispetsialistidega. Karjääriinfo jagamisel ja nõustamisel arvestatakse lihtsustatud õppe õpilase vajadusega.

9. klassis toimub klassijuhataja korraldamisel õpilase arenguvestlus, milles osalevad ka vanemad ning kus keskendutakse õpilase karjääriplaneerimisega seotud valikutele ja otsustele.

Alates 2023/2024. õppeaastast õpivad 9. klasside tõhustatud toe klasside õpilased Rakvere Ametikoolis karjääriõpetuse tundides eelkutseõppes õppemahuga 35 tundi saades läbi praktilise õppe ettekujutuse õpetatavatest erialadest.

Karjääriõpe ja -nõustamine lihtsustatud õppekava õpilastele eeldab kohandatud lähenemist, mis arvestab õpilase individuaalsete vajaduste ja võimetega, põhinedes õpilase huvidel ning võimel. Karjäärinõustamine toetab õpilasi karjäärivalikute tegemisel ja teadlikkuse tõstmisel. Regulaarselt kaasatakse nõustamisse ka õpilaste vanemaid, et tagada õpilastele kodune vajalik toetus ja julgustus.

7. ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS

Rakvere Vabaduse Kool tagab õpilastele ja vanematele õppekorralduse alase informatsiooni kättesaadavuse Stuudiumi keskkonnas, kooli veebilehel. Lapse edasijõudmisest teavitatakse lapsevanemat Stuudiumi keskkonnas, aineõpetaja või klassijuhatajaga vestluse, tunnistuse ja arenguvestluse kaudu.

Õpilasi ja lapsevanemaid teavitavad ning nõustavad õppe- ja kasvatustöö alastes küsimustes kooli pedagoogilised töötajad, kes jälgivad õpilase arengut ning toimetulekut koolis. Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse lapse ja tema vanemaga arenguvestlusi ja ümarlauavestlusi, mille käigus lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides.

Kool tagab õpilasele sotsiaalpedagoogi, logopeedi ja eripedagoogi nõustamise ning edastab infot psühholoogi ja 9. klassi õpilastele karjäärinõustaja nõustamise võimalustest.

8. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

Õppekava rakendamiseks järgivad õpetajad ühiselt kokku lepitud koostöö ja töö planeerimise põhimõtteid. Rakvere Vabaduse Kooli õpetaja:

- kavandab iseseisvalt ja koos teiste õpetajatega õpitegevust ning õppimist ja õppija arengut toetava keskkonna kujundamist;
- arvestab õppekava, kavandab koostöös kolleegidega ainetevahelise lõimingu ja läbivate teemade käsitlemise;
- seab õppele ja tunnil selged eesmärgid ning määratleb õpitulemused arvestades õppijate arengulisi ja hariduslikke (eri)vajadusi;
- teeb trimestri alguses õpilastele teatavaks läbitavad peamised teemad, vajalikud õppevahendid ning hindamise korralduse, sh praktiliste tööde ja kontrollitavate kirjalike tööde ajad;
- vajadusel kohandab ja/või koostab õppevara ning hoiab end kursis õppevara ja digivahendite uuendustega;
- seostab ainevaldkonna teadmisi ümbritseva keskkonnaga ning tulevaste karjäärivalikute võimalustega ja suunab õpilasi teadmisi rakendama;
- suunab õppijaid ennast analüüsima, et neil kujuneks positiivne enesehinnang ja adekvaatne minapilt, annab õppijatele järjepidevalt nende arengut analüüsivat tagasisidet, rakendab õppimist toetavat hindamist, tunnustab õppijat;
- julgustab ja juhendab õpilasi osalemaks koolivälistel, sh üleriigilistel ning rahvusvahelistel olümpiaadidel, õpilasüritustel ja/või võistlustel;
- teeb koostööd tugispetsialistidega koolis ja väljaspool, aidates õppijal ületada õpi-, käitumis- ja sotsiaalseid raskusi, koostab koostöös tugispetsialistidega õpilasele sobiva õppeplaani või -kava ja korraldab sellele vastavalt edasise õppetegevuse;
- osaleb organisatsiooni töö põhimõtete ja reeglite väljatöötamises, järgib kokkulepitud reegleid, töötab koostöös õppijatega välja klassi/rühma reeglid ja rakendab neid järjekindlalt igapäevatoos, tutvustab neid lapsevanematele;
- osaleb asutusesiseste õpirühmade toos ja kooli võimalustele ning vajadustele vastavalt täienduskoolitustel, seminaridel ning uurimus- ja projektrühmades.

Toimuvad iganädalased klassiõpetajate koostöötunnid, mille käigus planeeritakse õppijat toetavat ja õppeaineid lõimivat õppeprotsessi. Klassiõpetajad koostavad ühiselt hindamismudeleid ja õppematerjale.

Koolis töötavad valdkonnaainete õpetamist suunavad komisjonid, mille juhid lepitakse kokku õppeaasta alguses.

9. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Õppekava koostamine ja arendamine toimub õpilaste, õpetajate, juhtkonna, hoolekogu ja lastevanemate koostöös.

Parandus- ja muudatusettepanekuid võivad esitada kõik õppenõukogu liikmed, õpilasesindus või hoolekogu taotluse alusel, mis tuleb esitada kooli direktorile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Õppekava kehtestab kooli direktor.

Kool avalikustab õppekava kooli kodulehel www.rakverevk.edu.ee ja loob kooli kantseleis võimalused kooli õppekavaga tutvumiseks.